

Malé podzimní ohlédnutí

Stále máme ještě v živé paměti i srdcích zářijovou **oslavu 25 let Rané péče Diakonie v divadle Alfred ve dvoře**. Nějak na ni nemůžeme vlastně ani přestat úplně myslet. Díky této mimořádné události vzniklo mnoho pěkného, milého a zajímavého, s čím se možná budete setkávat i někdy v budoucnu. Bylo nám všem opravdu velkým potěšením moct potkat tolik inspirace v různých podobách během jednoho večera. Zazněly myšlenky, které byly objevné i pro staré brachy ze spřízněných oborů.

Abychom jen nevzpomínaly, nastíním, **co vás dalšího čeká v tomto čísle Zpravodaje**.

Opět se rozrůstáme, jsme v pohybu – **kancelář Plzeňského kraje** se přesunula do nových prostor a zaznamenání změn se chopila naše **nová kolegyně Monika Menclová**.

Pavla Skalová pro nás pochytila **novinky na konferenci k alternativní a augmentativní komunikaci** v zahraničí, nám blízké Bratislavě. Také připomíná **to nejdůležitější k častým otázkám ke komunikaci**.

Opět přidáváme **recenzi knihy**, kterou pro vás přečetla Veronika Strenková.

Ze zajímavých školních zařízení vybíráme **zkušenosti s MŠ Obláček** z Prahy 9.

Víte, co je to **metoda Elkonin** a **fonematické uvědomování** a kdy a jak začít s jeho podporou? Odpovědi na otázky přinese

rozhovor s lektorkou Karolínou Jarešovou.

Jak pomáhá **nadace Patron dětí**, na to jsme dostali odpovědi přímo od ředitelky nadace Svatavy Poulson.

Podporu při cestování může zajistit **asistenční služba na letišti** například i pro rodiny s dětmi, které hůře zvládají změny a rušné prostředí.

Orienták a pro malého kluka na vozíku? No jasně, Kryšto, jed'! O zkušenosti se s námi podělí Kryštova maminka.

Také vás trápí **nedostatek odlehčovacích služeb**? I vy můžete přispět k tomu, **aby brzy vznikaly** v širším měřítku a byly běžnou součástí pomoci pečujícím rodinám. To, že je potřebujete právě vy, možná úředníci ještě ani nevědí. Přečtěte si, co pro to můžete udělat s pomocí tipů od organizace Péče bez překážek.

A opět tu byl **znakovací kurz pro rodiny**, jako vždy velmi vydatný a příjemný, hodně se znakovalo, hodně se... Ohlasy máme z několika zdrojů, lektorka Zuzka Sýkorová přidává i historické ohlédnutí.

Na závěr několik **vychytávek pro zábavu či ulehčení cestování z rodin i od poradkyň**.

A jeden **skvělý podzimní recept**.

Příjemné čtení, snad najdete dost inspirace právě pro vás.

Alice Pexiederová, poradkyně rané péče

OBSAH

[OSLAVA](#) (str. 3)

[DVACET PĚT LET NENÍ MÁLO!](#) (str. 4)

[NOVINKY Z PLZEŇSKÉHO KRAJE](#) (str. 5)

VZDĚLÁVÁME SE

- [STŘÍPKY Z KONFERENCE ALTERNATIVNÍ KOMUNIKACE V BRATISLAVĚ](#) (str. 6)
- [KAZUISTICKÝ SEMINÁŘ V KUTNÉ HOŘE](#) (str. 8)

PŘEČETLI JSME

- [MALÁ KNIHA O DUŠI](#) (str. 9)

INTEGRACE JE LEGRACE

- [V MŠ OBLÁČEK NESPADNETE NA TVRDOU ZEM...](#) (str. 10)
- [MATEŘSKÁ ŠKOLA OBLÁČEK Z POHLEDU MAMINKY LEXÍKA](#) (str. 11)

INFORMACE, KTERÉ VÁS MOHOU ZAJÍMAT

- [ELKONIN](#) (str. 12)
- [PROJEKT PATRON DĚTÍ](#) (str. 15)

ZKUŠENOSTI Z RODIN

- [JAK LÉTAT S DĚTMI BEZE STRESU](#) (str. 17)
- [KRYŠŤO, JEŽ!](#) (str. 18)

[ZAPOJTE SE DO KAMPANĚ ZA LEPŠÍ DOSTUPNOST ODLEHČOVACÍCH SLUŽEB](#) (str. 19)

[ZNAKOVACÍ KURZ](#) (str. 20)

[OHLASY ÚČASTNÍKŮ ZNAKOVACÍHO KURZU](#) (str. 20)

[DESET LET SE ZNAKY](#) (str. 23)

DOBROVOLNICTVÍ

- [KLUB DOBRÉ POHODY](#) (str. 25)

SAMODOMO

- [ŽÍNĚNKA SE ŠLÁPOTAMI](#) (str. 26)
- [SENZORICKÉ PYTLÍČKY](#) (str. 27)
- [EDA ČTE](#) (str. 28)
- [DAGMARKA V AUTĚ](#) (str. 28)

PODZIMNÍ RECEPT

- [DÝŇOVÉ BROWNIES](#) (str. 29)

[KONTAKTY](#) (str. 30)

Ve středu 2. 10. 2019 proběhla oslava k výročí 25 let od založení Rané péče Diakonie.

Oslava probíhala v divadle Alfréd ve dvoře, kterému srdečně děkujeme za půjčení prostor. Na začátku akce zahrála hudebnice Zu&Cello, která podkreslila svým hudebním vystoupením příjemnou a klidnou atmosféru. Po tomto vstupu následoval přípitek a poděkování všem příznivcům. Slova se chopily naše milé poradkyně, jež stály u zrodu Rané péče Diakonie: Alena Kunová, Pavla Foster Skalová a Veronika Strenková.

Poté již následovala debata, kterou moderoval Michal Balcar. Pozvání přijaly bývalé klientské rodiny, které raná péče ovlivnila natolik, že se rozhodly pro založení dalších center či iniciativ pro děti nebo dospělé osoby s postižením. Mluvilo se také o nutnosti následných a odlehčovacích služeb.

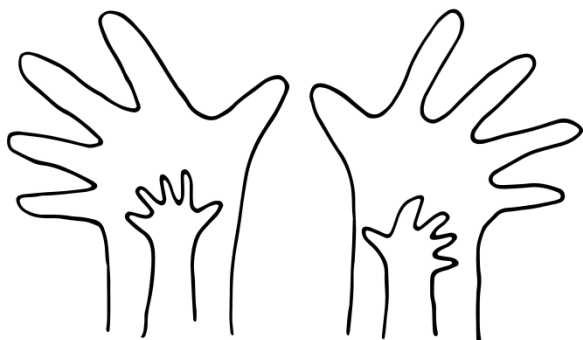

Na závěr zazněla krásná přání do dalších let Rané péče Diakonie. Po debatě se promítaly krátké filmy, které natáčeli sami rodiče a svěřovali se v nich, co pro ně raná péče znamená.

Byl k vidění také komiks, který pro Ranou péči nakreslila Barbora Hančilová. Komiks svým humorem a nadsázkou krásně vystihuje práci poradkyně a úlohu rané péče obecně. Během večera hosté mohli navštívit sítotiskovou dílnu Gringo, kde měli možnost potisknout si oblečení či plátěné tašky naší „létající Diakonkou“ nebo „ručičkami“, které symbolizují naši službu.

Oslavu jsme si užili v přátelském duchu v příjemném prostředí divadla s milými lidmi a jsme rády, že přišlo hodně hostů z řad našich podporovatelů, příznivců, kolegů a klientských rodin. Moc děkujeme!

Katka Šmolíková, poradkyně rané péče

V lidském životě za takovou dobu člověk vyroste, nasbírá celkem dost zkušeností, pozná mnoho příběhů a některých z nich se stane součástí. Tak uvedl Michal Balcar debatu v rámci oslavy Rané péče Diakonie na téma „Od rané péče k...“ Pro mě, „čerstvou“ poradkyni, přinesla debata mnoho námětů k přemýšlení a zároveň inspirace. Inspirujícím pro mě bylo samotné složení debatujících – všichni, kteří se posadili ke stolu, aby se společně zamýšleli nad různými otázkami, svou zkušenost s ranou péčí převedli k dalšímu životu. Třeba tím, že si uvědomili, jaké mezery existují v poskytování služeb rodinám se zdravotně postiženými dětmi, a nebáli se vydat do neznáma, aby pomohli sobě i dalším rodinám.

Několikrát zaznělo, že na české scéně existují bílá místa v poskytování služeb těmto rodinám. Například téměř nemožnost umístit dítě do odlehčovací služby je pro rodiny tíživá. Výrazně jsem také vnímala téma neprovázanosti jednotlivých služeb a jejich přetíženost, která může způsobovat velmi nepříjemné čekací

lhůty. Získávání finančních zdrojů. Návaznost služeb po uplynutí doby pro čerpání rané péče. A přesto ve světle těžkostí, se kterými se raná péče, a potažmo i další sociální služby, potýká, pro mě debata vyzněla nadějně. Jednak tím, jací lidé ji vytvořili – tedy ti, kteří se sami pustili do „zaplnování“ bílých míst, a pak také podporou do dalších dvaceti pěti let Rané péče Diakonie.

Adéla Závorková, poradkyně rané péče

**Přijďte s námi oslavit
25 let Rané péče Diakonie!**
Srdečně vás zveme dne **2. 10. 2019**
do divadla **Alfred ve dvoře**,
Františka Křížka 36, Praha 7.
Co vás zde čeká:

debata na téma „Od rané péče k...“,
sítotisková dílna, živá hudba,
možnost popovídat si u sklenky.

V 17 hod. otevření divadla a baru,
od 18. hod. budou bývalí klienti rané péče debatovat o tom, co je ovlivnilo v rozhodnutí chopit se rozjezdu vlastních aktivit nebo se účastnit projektů ve prospěch ostatních.

Pozvání k debatě přijali:
Lenka Ticháčková, zakladatelka a vedoucí sociálně aktivizačního centra Ouško ve Kdyni,
Zuzana Sýkorová, poradkyně Střediska rané péče Sluníčko v Hradci Králové,
Lenka Bártová, předsedkyně organizace BATERKA kafe, provozující kavárnu Kafe na dřevu, fundraiserka,
Petr Třešňák, zakladatel spolku Děti úplňku, iniciátor a propagátor služby Homesharing,
Jarmila Neuwirthová, aktivní členka spolku Péče bez překážek,
Lenka a Tomáš Hečkoví, spolupracovníci několika neziskových organizací

podporujících lidí se zdravotním postižením (ČOSIV, DownSyndrom CZ, SPMP ČR),
Šárka Palečková, aktivní uživatelka programu Son-Rise.

Moderuje Michal Balcar, kazatel a pedagog.

Večer bude příležitostí pro neformální setkání rodin, poradkyní a spřízněných odborníků.

Od 19.30 do 21. hod. proběhne sítotisková dílna s Vítkem Hlaváčkem z grafické dílny Gringo. K dispozici bude recyklovaný textil různých barev a velikostí (klidně si doneste také vlastní) a plátěné tašky.

V průběhu večera **zahraje Zuzana Šebková**

Zdolání barier při vstupu s kočárkem/ vozíkem zvládneme společně na místě.

V Plzeňském kraji jsme díky nadaci NROS a jejímu programu Včasná pomoc dětem financovanému The Velux Foundations od září rozšířili tým – k Pavle Skalové se připojila nová kolegyně Monika Menclová.

Nové máme i zázemí: kancelář se přesunula ze Sušice na malebné náměstí v Horažďovicích. Zde sdílíme krásný dům s místním Úřadem práce. Užíváme si spoustu světla a postupně se

zařizujeme – vytváříme si příjemné místo pro práci a domov pro velkou spoustu hraček. Moc nám v tom pomohli a pomáhají naši pražští kolegové Vláda Kunz a Martin Jaroš a šikovní místní řemeslníci – především geniální truhlář pan Ryba. Podívejte, jak se nám daří se zabydlovat. Už jsme na to dvě, a tak je zařizování veselejší a rychlejší!

Monika Menclová, poradkyně rané péče

NROS
Nadace rozvoje občanské společnosti

*Včasná pomoc
dětem*

THE VELUX FOUNDATIONS

VILLUM FONDEN VELUX FONDEN

STŘÍPKY Z KONFERENCE ALTERNATIVNÍ KOMUNIKACE V BRATISLAVĚ

Každý, kdo měl možnost se seznámit se službami naší rané péče, ví, jak velkou důležitost přikládáme komunikaci ve všech jejích formách, podobách i úrovních. Sama se věnuji alternativní komunikaci stejně dlouho jako rané péči, takže je jasné, že třídní konference, ze které byl víc než celý jeden den věnován začátkům alternativní komunikace, se mi zdála lákavá. A neklamala jsem se! Našla jsem zde spoustu inspirace, kterou pomalu přetavuji v nápady pro kolegyně a jejich prostřednictvím pak i pro konkrétní děti. Vám ostatním zatím nabízím alespoň pár střípků k zamyšlení...

Užívejme ke komunikaci vše, co máme k dispozici – gesta, znaky, fotky, obrázky, piktogramy.

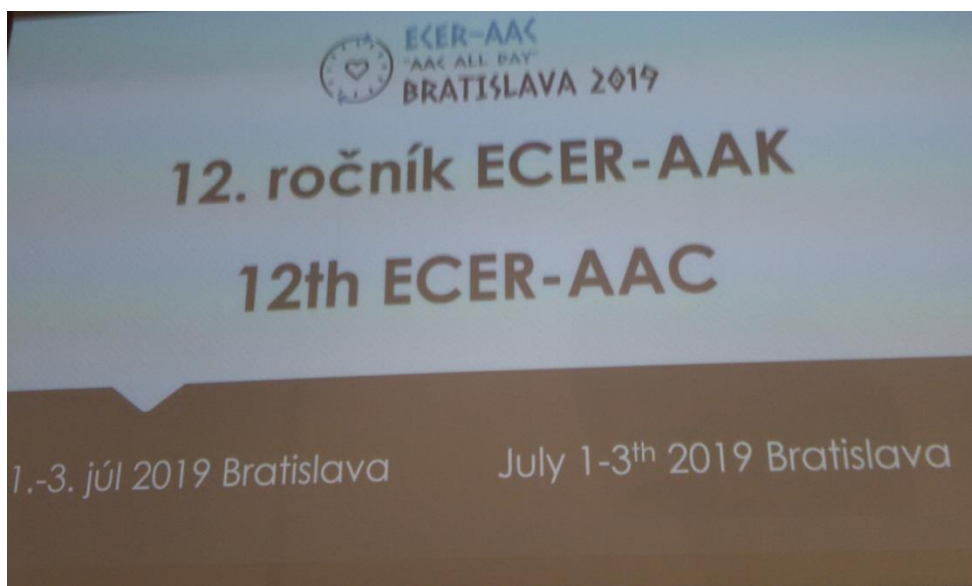
Nebojme se jednotlivé pomůcky a postupy kombinovat, nechme se vést dítětem a jeho zájmem.

Neexistuje jedna nejsprávnější metoda alternativní komunikace.

Komunikace není jen vyjádření žádosti. Děti potřebují popisovat a komentovat věci a dění kolem sebe, ptát se, sdílet, vymezovat se nebo si prostě jen hrát s pojmy, které ovládají. Pomáhejme jim v tom, přemýšlejme o možných významech sdělení. Ukazujme dětem, že komunikovat je zábavné a výhodné.

Umožněme neverbálním dětem, aby jazyk dokázaly uchopovat podobnými způsoby jako jejich vrstevníci. Každé dítě své komunikační dovednosti zkvalitňuje hraním si či experimentováním s jazykem. Hledejme cesty, jak to neverbálním dětem umožnit prostřednictvím alternativní komunikace.

Propojujme jednotlivé pojmy mezi sebou, rozšiřujme jejich základní význam. Zkusme si například jen představit, kolik souvisejících pojmů se může vázat k vodě – můžeme si v ní mýt ruce, koupat se, vařit z ní, pít ji... voda může být studená nebo teplá... voda je rybníce, v potoce i moři, teče z kohoutku... atd.

Spojme osvojování pojmů s pohybem, smyslovým prožíváním a legrací! Smyslový zážitek nebo aktivní účast na konkrétní činnosti umožní dítěti lepší uchopování pojmů. A všechno, co se dítě učí zábavným způsobem, dokáže poté i lépe použít

Nezapomínejme na tempo rozšiřování slovní zásoby odpovídající schopnostem dítěte. Neverbální děti jsou často ve svých schopnostech podceňovány. Nemá-li dítě k dispozici tolik pojmů, kolik potřebuje k vlastnímu vyjádření, přestane být pro něj komunikace zábavná.

Podporujme všechny osoby z prostředí dítěte, aby užívaly jeho komunikační prostředky.

Nejvýhodnější je zapojení sourozenců nebo vrstevníků, třeba spolužáků ze školky; alternativní komunikace se může stát běžnou součástí i jejich života!

Technické pomůcky (nejčastěji tablety či iPady) jsou v některých situacích moc prima, nezapomínejme však, že se jedná o pouhý prostředek ke komunikaci. Živé interakci mohou pomoci, ale nemohou ji nahradit.

Často se setkáváme s otázkou, kdy s alternativní komunikací začít, v jakých situacích ji užívat.

Konference na ni odpověděla jednoznačně: Začít co nejdříve, užívat vždycky a všude!

Pavla Foster Skalová, poradkyně rané péče

KAZUISTICKÝ SEMINÁŘ V KUTNÉ HOŘE

V úterý 8. 10. 2019 jsme se (čtyři poradkyně Rané péče Diakonie) vydaly do Kutné Hory na kazuistický seminář. Pro nás všechny čtyři byl kazuistický seminář zaměřený přímo na ranou péči novinkou.

Setkání pořádaly pracovnice z Oblastní charity Kutná hora – Středisko Na Sioně. Tato organizace se věnuje jak rané péči, tak i dalším aktivitám pro rodiny dětí s postižením. Kazuistiky byly zaměřeny na dvě hlavní témata. Nejprve jsme se věnovaly tématu ukončování služby a možné závislosti na službě. Poté jsme se společně zamýšlely na tím, co všechno může poradkyně rané péče nabídnout rodině, ve které žije dítě s těžkým kombinovaným

postižením. Během dopoledne bylo slyšet mnoho zajímavých příspěvků a velmi nás těšilo setkat se s kolegyněmi z jiných organizací a společně sdílet zkušenosti.

Na závěr jsme měly možnost obdivovat nově upravené prostory Střediska Na Sioně. Pro všechny to bylo milé a obohacující setkání, proto kolegyně rády přijaly pozvání na další plánované setkání, tentokrát u nás v Praze.

Budeme se těšit!

Katka Šmolíková, poradkyně rané péče

MALÁ KNIHA O DUŠI

Když jste v tom až po (d)uši aneb proč si přečíst knihu Achima Hauga Malá kniha o duši.

Možná jste právě ve stavu, kdy máte všeho právě dost, možná vás jen zajímá téma – tato kniha je určena nám všem...

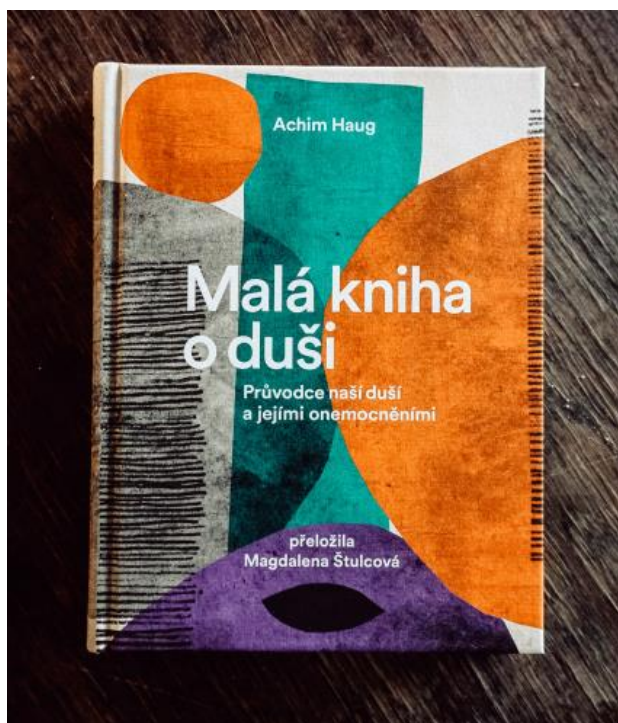
Švýcarský psychiatr předkládá čtenářům poutavé, fundované a vtipné putování po zákoutích naší duše, jejích poruch či onemocnění, možností léčení a sebepoznání. Pro ty z nás, kdo jsou v tuto chvíli v harmonii sami se sebou a vnějším světem, představuje kniha ucelené „psychiatrické minimum“, těm rozkolísaným pak ukazuje cestu, jak se pomocí psychiatrie vrátit k rovnováze, zdraví...

Co všechno kniha nabízí? Tak třeba přehled teorií o duši, náhled na to, co je a není normální (a uvidíte, že rozdíl vůbec není jednoznačný), pátrání po „viníkovi“, seznámení s aktuální mezinárodní klasifikací nemocí, kazuistiky, vysvětlení pojmů, psychoterapeutických směrů

a trendů, způsobů léčby. Tento výčet není ani zdaleka úplný a kniha ani náhodou není nudným pojednáním. Autor má široký rozhled a k tomu dar humoru i slova – proto se v knize například dozvíte, jak efekt motýlích křídel souvisí se systemickým přístupem v psychoterapii, jak se J. W. Goethe zbavil svých strachů, co mají artisté na visutém laně společného s naší psychikou a mnoho dalšího. A při četbě kapitoly o všeobecně účinných faktorech terapie jsem měla pocit, že uvedené parametry se v mnohém shodují (samozřejmě s určitými specifiky) i s naší poradenskou prací.

Autor píše, že každý druhý člověk se alespoň jednou za život dostal do situace, kdy vyhledal psychologa nebo psychiatra. Ať už jsme v první nebo druhé skupině, Haugova kniha nás určitě pohladí po duši.

Veronika Strenková, poradkyně rané péče

V MŠ OBLÁČEK URČITĚ NESPADNETE NA TVRDOU ZEM

O školce Obláček v Praze na Černém Mostě jsem slyšela už před několika lety chválu od své klientské rodiny, a tak jsem uvítala možnost jít se do školky podívat osobně – od září do ní totiž chodí Lexík.

Začátky rozhodně nebyly jednoduché. Lexík byl sice od mala zvyklý na dětskou skupinu, ale zvykání si na nové prostředí a na nové tváře pro něj (ale ani pro ostatní) nebylo jednoduché. Lexík totiž nemá rád změny, přechody od jedné činnosti k druhé – někdy se jen „šprajcne“, jindy ztropí virvál. Těžší byly samozřejmě začátky, ale i teď, po skoro devítiměsíční docházce, se často nechce obléknout a jít s ostatními na vycházku, přestat si hrát s oblíbenou hračkou... A účastnit se společných her s dětmi je zatím

pro Lexíka také náročné – sledovat instrukce v dětském hemžení je na něj zkrátka moc! A tak buď děti pozoruje, nebo se běží „odclonit“ do vedlejší místnosti.

Paní učitelka Veronika i obě paní asistentky – Lucka a Martina – mají pro Lexíkovy potřeby porozumění. To ale neznamená, že by si ve třídě mohl dělat, co chce, nebo tam dokonce zahálet.

Prostě dělá s ostatními, co zvládne, se zbytkem mu někdo pomůže. A paní učitelky věří, že příští rok půjde Lexíkovi vše zase o něco líp. Vždyť mají srdce na pravém místě a bohaté zkušenosti!

Veronika Strenková, poradkyně rané péče

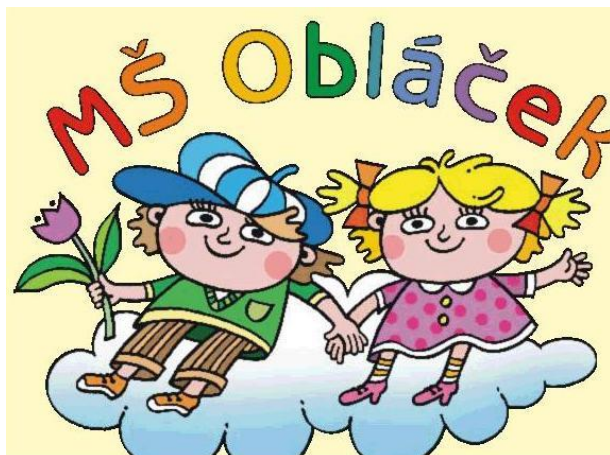
MATEŘSKÁ ŠKOLA OBLÁČEK Z POHLEDU MAMINKY LEXÍKA

Lexíkovi je 5 let a navštěvuje MŠ Obláček již od loňského září, začátky byly velmi krušné a náročné pro Lexíka, paní učitelky i pro mne. Adaptace trvá vlastně až do dneška a stále pokračuje. Lexík je občas náročný na vnímání určitých věcí, má své vlastní smyslové vnímání a velmi omezenou komunikaci. Někdy je velmi náročné určit, proč se zlobí a nespolupracuje a co ho trápí. Jsem od začátku velice nadšena individuálním přístupem paní učitelek k Lexíkovi.

Nikdy nic není problém – používání zážitkového deníku, deníku s harmonogramem a spolupráce při jeho tvorbě. Velice se mi líbí, že je možnost, pokud něco nejí, nabídnout mu bez problémů náhradu – Alex při nástupu do MŠ jedl čtyři jídla, nyní se nám škála jídel znásobila, a to je pro mne obrovský posun. Začal si broukat, opakuje básničky z MŠ, učí nás doma cvičit, co se v MŠ naučil. Pokud některé činnosti zde nezvládne, aspoň je pozoruje a postupně se zapojuje. Vládne zde velice pozitivní a přátelská atmosféra a je vidět, že zde svoji práci dělají s láskou. Společnými silami jsme zvládli i divadelní představení. Pravidelně se dozvídám informace, co se dělo, a jsem velice ráda za zpětnou vazbu.

MŠ Obláček je moc hezká a má krásnou zrekonstruovanou zahradu. Každý den, když odjíždím, vím, že je zde o syna dobře postaráno. Paní učitelky mají můj veliký obdiv a poděkování, za svou práci, která je nesmírně náročná a potřebná. A pevně doufám, že příští rok bude vše zase o hodně lepší a budeme se společně radovat z dalších Lexíkových posunů.

Jaroslava Veselá

ELKONIN

Na podrobnosti k tématu metody podle Elkonina odpovídala lektorka Karolína Jarešová

Co je to metoda Elkonin? Čím je výjimečná?

Metoda podle Elkonina byla vytvořena jako **prevence rozvoje dyslexie ve školním věku**. Jedná se o velmi propracovanou, systematickou metodu. Využívá poznatky vývojové psychologie. Je to trénink schopností, které jsou nezbytné pro budoucí čtení s porozuměním, formou hry.

Vychází z poznatků ruského profesora vývojové psychologie D. B. Elkonina, který jako jeden z prvních odhalil vztah mezi fonematičtým uvědomováním a schopností číst a psát.

Podle metody Rozvoj jazykových schopností dle Elkonina se v Česku pracuje již od roku 2004.

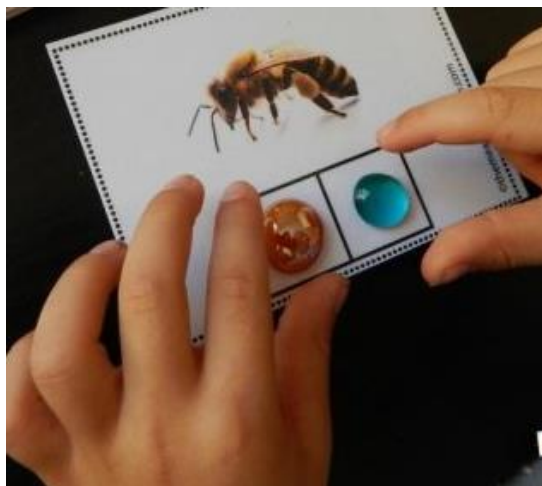
Proč je pro čtení důležité rozvíjet zrovna fonematičtí uvědomování?

V českých základních školách je při nácvičtí čtení a psaní kladen důraz především na zrakové vnímání (děti pracují rovnou s písmeny), což pro prvňáčky není zrovna jednoduchý úkol. Čeština používá 42 písmen – to je tedy 42 znaků pro velká a malá písmena. Dítě se však musí naučit znaky pro psací, ale i tiskací písmena. To je samo o sobě velmi náročné. Aby si žáček s tímto úkolem poradil, potřebuje mít jasnou představu o tom, jakou konkrétní hlásku dané písmeno představuje. My po něm ale ještě chceme, aby cíleně v mysli manipuloval s jednotlivými hláskami. Proto je potřeba, aby měl vybudované povědomí o tom, jaký je mechanismus skládání slov – jak je možné slova rozdělovat na menší (slabiky) a nejmenší (hlásky) části, a dokázal s nimi manipuloval. Tento proces přímo souvisí se zmíněným „fonematičtým uvědomováním“. Například dítě by před vstupem do ZŠ mělo

umět rozložit slovo pes na hlásky: P-E-S. A když dostane za úkol první hlásku vyměnit za hlásku L, pochopí, že se změní celá podoba slova, ale i jeho význam. Také například z hlásek K-O-L-O složit slovo kolo.

Pro koho je tato metoda vhodná?

Metoda je určena dětem **starším pěti let**. Fonematičtí uvědomování se rozvíjí od útlého dětství, ale až zhruba v 5 letech dítě dosáhne takové úrovně dovedností, že je na podobný trénink připravené a zralé. Některé děti (nezralé, s oslabeným porozuměním, nesoustředěné) jsou na systematickou práci ve formě tréninku podle Elkonina zralé až kolem 6 let. Elkonin prospěje všem dětem jako stimulační program – nastartují se ty dovednosti, které jsou pro kvalitní čtení potřebné. Velký přínos má metoda pro děti s **odkladem školní docházky** (ty většinou potřebují ještě celou řadu věcí dotrénovat) a pro **děti s těžkostmi ve vývoji řeči**. Jako prevence budoucích obtíží poslouží trénink dětem, jejichž **rodiče jsou dyslektici** (většinou bývají tito potomci ohroženi genetickou dispozicí) a **dětem s odlišným mateřským jazykem**, než je čeština.

Jak moc musí dítě „mluvit“ už při přihlašování se do kurzu? Zkoumáte nějak míru porozumění dítěte?

Míra porozumění dítěte je určitě klíčová. Na rozdíl od řečové produkce. Lektorky jsou zkušené a jsou schopné s dítětem komunikovat alternativně. Děti s vývojovou dysfázií, které mají porozumění narušeno, většinou dostávají odklad školní docházky, a proto se s rodiči domlouváme na tom, aby jej přihlásili až v roce realizace odkladu. Výjimečně se stane, že počkáme až na rok nástupu do ZŠ. Je to velmi individuální, a proto je v případě nejistoty důležité konzultovat s rodiči, případně provést screening, kde speciální pedagog mapuje aktuální schopnosti (a také potřeby) dítěte. Snažíme se předcházet tomu, aby bylo do tréninku zařazené dítě, které nepotřebuje trénink fonematičného uvědomování, ale například zrakového vnímání, případně úplně jinou terapii. To by byla ztráta drahocenného času i financí rodiny.

Jakou roli hraje případné mentální postižení, autismus?

Máme zkušenosti se zařazením dětí s PAS i lehkým mentálním postižením. Ale je to vždy velmi individuální, po konzultaci a screeningu. Některé děti s PAS a lehkým mentálním postižením ve skupince fungují dobře. Pro většinu z nich je ale mnohem přínosnější forma individuálního tréninku. Ten je však dražší a jeho dostupnost je zatím menší.

Jak „cvičení“ probíhá? Jak často a jak dlouho dítě do kurzu chodí?

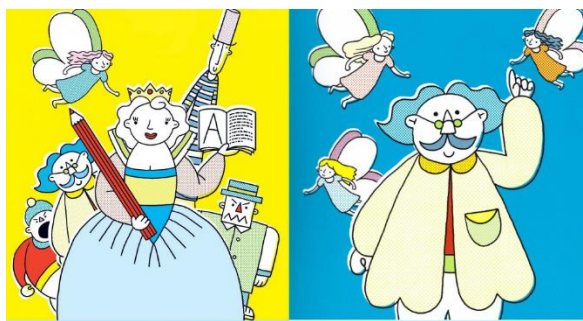
Trénink je rozdělen na 33 lekcí, které se realizují během školního roku, nejčastěji ve frekvenci 1x týdně 45 minut, bez přítomnosti rodičů (pokud to aktuální stav dítěte nevyžaduje). Pracuje se ve skupině 4-6 dětí. Každé dítě má k dispozici pracovní sešit - Hláskář. Ale nepracuje se jen u stolu, aktivity jsou různorodé - práce u tabule, pohybové hry v prostoru, práce ve skupině, dvojici i individuálně. Aktivity se střídají a jsou

zábavnou formou, pro děti velmi poutavé (používáme pro práci loutky).

Co když bude dítě na kurzu „zlobit“, bude vyrušovat ostatní? Jaké máte zkušenosti s dětmi s ADHD?

Tréninky vedou zkušené speciální pedagožky nebo logopedky, certifikované lektorky. Skupina je do 6 dětí. Metodika, podle které lektorky pracují, počítá s tím, že schopnost dětí udržet pozornost je kolísavá a je třeba ji vytrénovat. Proto ze začátku dochází k rychlejšímu střídání činností tak, aby byla práce pro děti zajímavá a aby trénink vydržely. Pracuje se formou hry, v „kouzelné pohádkové Krajině slov a hlásek“. Naše paní lektorky ovládají metody, jak pracovat s dětmi neklidnými a hyperaktivními a umí této okolnosti přizpůsobit chod lekce. Samozřejmě se nám však už stalo, že chlapec nebo dívka opravdu nebyli schopni ve skupině pracovat (nesoustředili se a příliš narušovali chod lekce), takže jsme se s rodiči domluvili na jiné formě vzdělávání (individuální trénink), případně na vyhledání jiné terapie, která byla v danou chvíli pro dítě mnohem důležitější. Toto se však nestává příliš často.

Zdroj: Mikulajová, M., Nováková Schöffelová, M., Tokárová, O., Dostálová, A.: Trénink jazykových schopností podle D. B. Elkonina. Předgrafémová a grafémová etapa. Školské poradenské zařízení Centrum Rozum V.O.S., Praha - východ, 2016. ISBN 978-80-260-8261-3

Mgr. Karolína Jarešová

Pracuje jako speciální pedagog-logoped v SPC pro děti a žáky s vadami řeči LOPES Čimice a jako učitelka v logopedické třídě MŠ Milánská 472, Praha 10.

*S metodou podle Elkonina se poprvé setkala v roce 2016. Spolu s Mgr. Anežkou Kejřovou postupně začaly otevírat otevřené tréninky, aby i ty děti, které nenavštěvují pracoviště, kde tréninky probíhají, měly šanci projít touto terapií. Spojily se s autorkami metodiky a zahájily spolupráci. V letošním školním roce pod Iniciativou **Elkonin.cz** probíhá asi 20 tréninků po celé republice. Karolína vede tréninky ve své lokalitě a podílí se na koordinaci dalších, věnuje se také na propagaci metody a informovanost veřejnosti.*

ptala se Anna Kubeschová, poradkyně rané péče

PROJEKT PATRON DĚTÍ: "NEHLEDÁME DÁRCE, ALE DĚTI, KTERÝM BYCHOM MOHLI POMOCI."

[zpět na obsah](#)

Motto: Pomáháme dětem, které neměly v životě štěstí.

Patron dětí je projekt Nadace Sirius zaměřený na přímou pomoc poskytovanou zdravotně a sociálně znevýhodněným dětem a jejich rodinám z celé České republiky. Na podrobnosti o projektu jsme se zeptali provozní ředitelky **Svatavy Poulson**: „V úvodu bych ráda uvedla, že nehledáme dárce, ale děti, kterým bychom mohli pomoci. Není to tak, že dárců máme dostatek, ale nyní se chceme zaměřit hlavně na hledání správných cest, jak se dostat k co největšímu počtu dětí, které potřebují pomoc.“

Co je cílem vašeho projektu Patron dětí?

Naším cílem je pomoci co nejvíce dětem v České republice a, ač tento fakt může být překvapivý, naším největším cílem momentálně není najít dárce, ale děti, kterým bychom mohli pomoci. Proto se snažíme rozšířit informace o projektu na co nejvíce míst, kde můžeme nabídnout pomoc prostřednictvím sociálních pracovníků nebo kohokoliv jiného, kdo přichází do styku s rodiči v nouzi, rodinami, které potřebují pomocnou ruku.

Jak Patron dětí funguje?

Na webu www.patrondeti.cz představujeme dárcům příběhy dětí. Každý příběh má svého patrona, který garantuje existenci dítěte a jeho potřeby. Preferovanými patrony jsou např. učitelé, lékaři, pracovníci OSPOD nebo neziskových organizací, kteří pracují s touto cílovou skupinou. Zároveň každý příběh sami pečlivě prověřujeme. Dárce tak má možnost vybrat si konkrétní příběh, na který přispěje libovolnou částkou. Spojujeme lidi ochotné pomáhat (dárce) s těmi, kteří pomoc potřebují (děti a jejich rodiny).

Pokud dárce přispěje, kam jeho peníze „doputují“?

Opíráme se o crowdfunding, na cílovou částku se tak libovolným příspěvkem skládá více jednotlivců. Dárce navíc vždy získává zpětnou vazbu o využití daru. Na pomoc dětem jde vždy sto procent vybrané částky, neboť veškerý provoz projektu je hrazen Nadací Sirius.

Celý princip našeho projektu můžeme shrnout do několika pravidel, která vždy dodržíme:

1. Díky tomu, že jsme součástí Nadace Sirius, která plně hradí všechny naše provozní náklady, jdou vybrané peníze na pořízení daru vždy do poslední koruny.
2. Vybrané peníze nikdy neposíláme rodině, ale třetí straně, od které předmět pomoci pořizujeme. K dítěti a zákonnému zástupci se dostane přímo až pořízený dar.
3. Celou žádost o pomoc lze vyplnit online, celý proces až do zveřejnění příběhu u nás na webu trvá jen pár dní a je snadný.

4. Od dětí/jejich zákonných zástupců pak dárci následně získávají zpětnou vazbu formou dopisu nebo fotografií.

5. Každý příběh má svého patrona (garanta), díky kterému víme, že je pomoc opravdu třeba.

Jaké žádosti nejčastěji dostáváte?

Pomáháme rodinám, které si nemohou dovolit malé potřeby, jako je zaplacení kroužků, obědů nebo pomůcek do školy, ale i těm, kteří mají potřeby finančně náročnější. Příkladem je zaplacení rehabilitací, zdravotních pomůcek či asistenčního pejska. Podporované oblasti pomoci lze rozdělit na sportovní a vzdělávací

pomůcky, zájmové a vzdělávací aktivity, zdravotní pomoc, pomoc rodině s dětmi v nouzi.

Znáte dítě nebo rodinu, která potřebuje pomoci? Obráťte se na nás na stránce www.patrondeti.cz. S vyplněním žádosti o dar vám pomůžeme, neváhejte nás kontaktovat!

Za tým projektu Patron dětí Kristýna Rakovská

patron dětí | společně za lepší dětství

NADACE
SIRIUS

JAK LÉTAT S DĚTMI BEZE STRESU

Lexík nemá rád nové situace – všeho neznámého se bojí a reaguje křikem, pláčem, lehá si na zem – zkrátka náročná situace pro všechny zúčastněné i kolemjdoucí. Leccos se dá ošetřit předem: prohlédnout fotky, povídat si, co bude, jít se na nové místo podívat... Jenže někde se sami nedostanete – třeba právě na letišti. A proto je tu asistenční služba. O zkušenost s ní se podělí Lexíkova maminka:

Zkoušeli jsme službu objednat přes cestovní kancelář, ale nějak to v CK stále nechápali, co chceme, a tvrdili, že to nejde. Tak jsem službu objednávala sama a telefonicky. Během pěti minut zařízeno. Pán říkal, že je lepší službu objednat osobně, že cestovky to často slíbí a nesplní. Nebylo potřeba předkládat žádný průkaz, nic nechtějí, jen sdělit informace o pasažérovi, doprovodu, zdravotním problému a termínech, a zda je případně potřeba vzít invalidní vozík.

Při odletu z terminálu se zavolá z jednoho z 20 telefonů (mapa je na stránkách), třeba z přepážky informací linka 1220 a přijde pan asistent. Prošel s námi přednostně přes odbavení, diplomatickou přepážkou u pasové

kontroly, filtrem, což u nás bývá největší problém – kontrola detekčním rámem. A dovedl nás přednostně do terminálu k východu, kde jsme se rozloučili, ale je možné jeho služeb využít až na palubu letadla.

Bylo to opravdu super a Lexík byl klidný a hodný, tedy kromě testu na výbušniny, který na něj vždy bohužel vyjde. Takže všem určitě doporučuji.

A ještě odkaz na asistenční službu na letišti: <https://www.prg.aero/potrebuje-asistenci>
Na stránkách je vše krásně vysvětleno a jsou přehledné.

Jaroslava Veselá

KRYŠŤO, JEĎ!

Slyšeli jste někdy o orientačním běhu? Sportu, v němž jedinec běhá s mapou a buzolou nejčastěji po lese a hledá v něm kontroly vyznačené v mapě. A což teprve orientační běh pro vozíčkáře! Říkáte si, že by se v lese zasekli hned na prvním kořenu? A co třeba vyrazit do parku či po městě?

Ve Vrchlabí se na začátku září konal již 22. ročník Přeboru Krkonoš pro zdravotně postižené, kam se sjeli závodníci nejen z Čech, ale i z Polska. Akce je již několik let řazena do bodovaných závodů v rámci Českého poháru. Zároveň si ale tratě všemožných obtížností a typů může zaběhnout či zajet každý příchozí, i úplný začátečník. Bývala jsem u začátků tohoto závodu, kdy jsme jako vrchlabské orientační na popud Petry Severýnové (vrchlabské rodačky, kterou osud posadil na vozík) postavili tratě po krásném zámeckém parku a městě, a pak jsme čekali, kolik se dostaví závodníků – nejčastěji z nedalekých Jánských Lázní. Koho nám, mladým pomahačům, organizátoři přidělí, abychom mu asistovali při ražení kontrol, držení mapy... Budeme mu vůbec rozumět, poveze se sám, či ho budeme muset tlačit...

Koho by napadlo, že se ocitnu o nějakých dvacet let později v obdobné roli, ale u vlastního dítěte? Kde jinde ho zasvětit do krás tohoto sportu než doma, kde to známe a kde mohu s kamarády pořadatelé po e-mailu zkonzultovat, do jaké kategorie syna Kryštofa, zdaleka nejmladšího závodníka na vozíku, přihlásit, aby si mohl většinu závodu objet sám a zažít si pocit, co je to být závodník, na vlastní kůži?

Tentokrát jsme mu dělali doprovod my a ne on nám, když s námi objíždí běžné orientační závody v kočáře a „jen“ pípá kontroly. Kromě zážitků ze závodu, které si nyní doma v obýváku za hlasitého povzbuzování sama sebe přehrává, se nyní všem chlubí několika poklady, které mu po závodě zůstaly. Mapou, v níž si stále

prstíkem ukazuje, kde že byly jeho kontroly, na které dojel. Vlastní propiskou a velikanánským růžovým tričkem s logem závodu, v němž chodí spát.

Budete-li tak někdy začátkem září v Krkonoších, přijďte si zažít a užít do Vrchlabí na vlastní kůži tuto nevšední akci.

Klára Fůsková, maminka 4,5 letého Kryštofa

Možná i vy patříte mezi rodiče, kteří na jaře tohoto roku vyplňovali dotazník „Význam dostupnosti odlehčovacích služeb pro rodiče dětí s postižením (0-18 let)“. A možná vás zajímá, jak to dopadlo.

Výzkum potvrdil naši domněnku, že odlehčovacích služeb je málo: 67% pečujících rodičů nemá zkušenost s žádnou odlehčovací službou (více než třetina rodičů dokonce žádnou odlehčovací službu nezná) a 65% pečujících rodičů by uvítalo dostupné odlehčovací a asistenční služby.

Kompletní výsledky jsou k dispozici na internetových stránkách spolku Péče bez překážek (<https://www.pece-bez-prekazek.cz/dokumenty/>)

Zlepšování dostupnosti odlehčovacích služeb považujeme za hlavní podmínku dlouhodobé udržitelnosti domácí péče.

Protože máme osobní zájem na co nejrychlejším zlepšení situace, začali jsme se cíleně dotazovat, zda a jakým způsobem můžeme my jako rodiče přispět ke zlepšení

dostupnosti služeb, které potřebujeme.

O výsledcích dotazníkového šetření jsme informovali jak Ministerstvo práce a sociálních věcí, tak Magistrát hlavního města Prahy. Velmi nás překvapilo, že odpovědní úředníci mají jen mlhavou představu o tom, co obnáší péče o dítě s postižením, s jakými problémy se pečující potýkají a jaká konkrétní opatření by nám mohla pomoci.

Pokud vám tedy odlehčovací nebo jiná sociální služba chybí, je nutné dát o tom vědět!

Odpovědní politici a úředníci to chtějí slyšet přímo od nás, pečujících rodičů.

Pošlete jim i Vy žádost o odlehčovací službu!

Vzor žádosti - včetně návodu, jak ji napsat a kam ji poslat - naleznete stránkách spolku Péče bez překážek (<https://www.pece-bez-prekazek.cz/zadost-o-socialni-sluzbu/>)

*Za tým Péče bez překážek
Dana Kuldanová a Magdalena Tomášková*

Letošní znakovací kurz pro rodiče s dětmi proběhl v Bělči nad Orlicí, o víkendu od 20. do 22. září.

Bylo toho hodně a bylo to moc fajn!

Hodně se znakovalo, hodně se jedlo, hodně se houbařilo, hodně se povídalo. Vypilo se hodně kávy a do toho se trochu znakovalo.

Překvapivě málo se fňukalo!

Hodně se zpívalo, hodně se muzicírovalo a divadelničilo, trochu se to někdy kazilo... ale to nám vadilo jen opravdu hodně málo. A pak se zase znakovalo.

Hodně jsme se těšili na výlet do pivovarské hospody. A hodně jsme se vyděsili, když jsme zjistili, že je zavřená! (Někteří jsme při tom i hodně znakovali). Pak jsme se trochu uklidnili o to víc jsme si toho nakoupili v pivovaru s sebou. A trošku jsme z toho i cestou upili.

Hodně rychle to uteklo a hodně dlouho na to budu vzpomínat!

Díky, Zuzko, Martino a Veroniko,

hodně dobře jste si kurz připravily a byly jste na nás moc hodné!

Anna Kubeschová, poradkyně rané péče

OHLASY ÚČASTNÍKŮ

Chtěla bych moc poděkovat za výborně připravený znakovací kurz, který všem moc doporučuji. Program byl opravdu plný znakování, přitom i společných chvil při procházkách nebo večerním předáváním informací. Krásné prostředí, lesy kolem, pohoda a výborné jídlo vše skvěle dotvořilo.

Naše rodina si to moc užila i díky pomoci ze strany pořadatelek. Moc děkujeme, mooooc se nám (i našim dětem) líbil;-) Mějte se krásně. S pozdravem

Jana a Milan Tóthovi s Robinkem, Laduškou a Milánkem a tetou, kamarádkou Ivkou

Rádi bychom se s vámi podělili o naše dojmy ze znakovacího kurzu pořádaného ranou péčí. Jsme rodiče devítiměsíčního miminka s Downovým syndromem. Před jeho narozením jsme o znakování nikdy neslyšeli. Nicméně právě diagnostikovaný Downův syndrom nás ke znakování přivedl. Znakovat jsme začali, když byly synovi 3 měsíce. Šlo o několik málo rutinních a motivačních znaků. Spíše jsme však volili cestu znakování říkanek a písniček, na které syn výborně reaguje. Každým dnem bylo patrnější, jak syn slova doprovázená znaky víc

a víc vnímá, a my jsme věděli, že to bude cesta, jak mu komunikaci do budoucna víc usnadnit.

Na znakovací kurz jsme jeli s přáním, aby se znakování stalo přirozenou součástí našeho života, neboť dosud jsme bojovali s tím, že jsme se museli hodně hlídat a soustředit se na to, abychom i těch pár výrazů znaky doprovázeli. A musíme přiznat, že toto očekávání bylo nejen naplněno, ale troufneme si říct, že celý kurz naše představy předčil.

Zprvu nás lehce vyděsil předem avizovaný rozvrh jednotlivých aktivit. Přeci jen je syn ještě maličký a obávali jsme se, že se nám nepodaří skloubit jeho režim a potřeby s plánovaným programem. Nicméně naše obavy byly zcela zbytečné. Po celou dobu na kurzu vládla přátelská a uvolněná atmosféra. Syn se cítil dobře a my jsme mohli bez problémů absolvovat všechny znakovací bloky. Oceňujeme perfektní organizaci celého víkendu. Naprosto vyhovující bylo rozvržení jednotlivých znakovacích bloků, včetně jejich optimální délky a náplně – opakování již naučených znaků a následné tematické rozdělení těch nových (rodina, jídlo, hračky, zvířata apod.). Zařazení říkanek a písniček bylo zpestřením každé hodiny. A to nemluvě o pohádce, která zaujala nejen děti, ale i nás dospělé, a i po návratu domů se stala každodenní součástí večerního uspávacího rituálu.

Kurz byl velmi obohacující. Odvezli jsme si zásobu přibližně 150 nových znaků. Pro někoho může být toto číslo málo, pro jiného moc. Ale věřte, že je to ideální množství. Zjistili jsme, že pro komunikaci s dítětem je tato zásoba i díky velmi šťastnému výběru ze strany instruktorek naprosto dostačující. Ale především nás využívání těchto znaků přirozeně vede k vyhledávání a učení se znaků nových, neboť

nám nyní přijde vždy líto, když nějaké slovo ještě neumíme a hned ho hledáme. Velmi si vážíme profesionálního a zároveň lidského přístupu celého týmu z rané péče a paní logopedky. S logopedií jsme sice se synem na úplném začátku, ale o to víc nám jsou její poskytnuté rady k užitku.

Nedá nám to a musíme zmínit ještě jednu věc, kterou nám víkend přinesl. Bylo uvolňující strávit čas s rodinami, které prožívaly nebo prožívají stejné či velmi podobné starosti a radosti jako my. Ačkoliv jsme při příjezdu nikoho neznali, záhy jsme se cítili „jako mezi svými“. Kdo tento příjemný pocit někdy zažil, ví, o čem mluvíme.

Kurz doporučujeme rozhodně všem – těm, kdo již se znakováním v nějaké míře začali a chtějí jen intenzivně rozšířit slovní zásobu, ale i těm, kteří se znakováním z nějakého důvodu otálejí. ■ Určitě vás kurz „nakopne“ a znakování se stejně jako u nás stane přirozenou a především zábavnou součástí každého dne.

Ještě jednou děkujeme všem zúčastněným, zejména organizátorkám. Bylo vidět, že vás vaše práce baví, a věřte, že má obrovský smysl.

Heřmánkovi

Bylo nás pět. Krásný den babího léta, září 2019. Seděly jsme na slunci na lavičce, kolem nás stromy, tráva, pískoviště, budova, chatky – právě začínal znakovací kurz v táboře v Bělči.

Netrpělivě jsme vyhlížely rodiny, které byly na cestě z různých míst republiky, z různých krajů. Jak jsme čekaly, začaly jsme s Veronikou Strenkovou počítat, kdy že se konal první znakovací kurz. Hledaly jsme různé dějinné události, které by nám pomohly, a tak jsme se dopočítaly k roku 2009. Tedy deset let se znakovacími kurzy, deset let s rodinami, které se s námi vypravily na dobrodružnou cestu za lepším porozuměním, za snazší domluvou s dětmi. Kolik to mohlo být rodin? 110, 130? Představuji si tu velikánskou skupinu plnou maminek, tatínků, babiček, dědečků, tetiček, kamarádek, sourozenců – a samotných dětí. Ti všichni s námi vždycky kousek šli a něco jsme se společně učili.

Na začátku jsme se potkávali jednou za měsíc odpoledne v Oáze, dohromady šestkrát. Přicházely celé rodiny i s dětmi, vznikala tak báječný a někdy trochu chaotický mumraj. Pokaždé jsme se učili společně nové znaky a taky básničky a písničky. Vybavuji si, jak jsem vždycky trochu s nervozitou čekala, zda se dostaneme dovnitř, jestli se dozvoním. Pamatuji si, jak nás ochotně zachraňovali rodiče ve zpěvu, někteří dokonce i kytaru přinesli, aby to nebylo jen na našich nejistých neškolených hlasech.

Potom přišla první velká revoluce, změnili jsme místo a přesunuli se do bytu ve Stodůlkách. Revoluce byla hlavně v tom, že na setkávání najednou chodili samotní rodiče bez dětí. Vlastně jedno tam s námi chodilo, jeden mrňous pospával v autosedačce, zatímco jeho maminka trénovala znaky, básničky a písničky a povídala si s ostatními rodiči o svých zkušenostech se znakováním v každodenním provozu.

A potom (kdybych si tak vzpomněla, ve kterém roce, odhaduji tak 2011 nebo 2012) další, zcela radikální změna. Rozhodly jsme se, že vyzkoušíme pobyt, odjedeme s celými rodinami na nějaké přátelské místo a tam budeme znakovat a znakovat. Myslím, že hlavním důvodem bylo rozrůstání Rané péče Diakonie, poradkyně jezdily už do čtyř krajů, a to najednou pravidelná setkávání na hodinu

a půl v Praze nebyla pro spoustu rodičů dostupná.

Když jsem začala pracovat ve Středisku rané péče v Pardubicích, nabídly jsme místa i rodinám z Pardubického kraje, potom, od doby, co pracuji ve Středisku rané péče Sluníčko Oblastní charity Hradec Králové, s námi jezdí rodiny z Královéhradeckého kraje.

Hledaly jsme dobré místo, vyzkoušely jsme několik možností, abychom nakonec zůstaly v Táboře J. A. Komenského v Bělči nad Orlicí. Trochu se tím završily naše osobní kruhy, právě tenhle tábor byl místem, kde jsme se s Veronikou úplně poprvé, kdysi před čtrnácti lety, potkaly. Hlavním důvodem však je to, že je nám tam opravdu dobře, všichni jsou vlídní, ochotně se snaží vyhovět každému našemu rozmaru, pan kuchař výborně vaří, pískoviště je velké, cesty vhodné i pro kočárky. A místo u rybníka v lese má sílu, která okouzluje nejen nás, ale i mnohé rodiče.

A tak vznikl kurz v té podobě, jak vypadá dnes. Vyzkoušely jsme přibrat logopedku a zjistily jsme, že je to výborné spojení. Několikrát tak s námi jela Julie Šulcová, klinická logopedka z Prahy, a nabídla rodinám pohled a náměty logopeda. Nově jsme do programu také zařadily individuální logopedické konzultace. Potom ji vystřídala Martina Sádovská, logopedka z Pardubic. Kromě večerního povídání (tímhle názvem maskujeme erudovanou přednášku) může každá rodina ještě využít čas jen pro sebe s logopedkou. Rodiny tyto individuální konzultace využívají a často je pak při závěrečném hodnocení uvádějí jako hodně užitečnou součást kurzu.

Takže ten, kdo s námi jede teď:

- uslyší písničky zpívané mnohem jistějšími hlasy, letos dokonce i s pianem a akordeonem (děkujeme!),
- naučí se říkanky – obojí se spoustou znaků,
- několikrát si vyzkouší víc než sto dvacet jednotlivých znaků zařazených do kapitol s trochu podivnými názvy (jako třeba zvířata, elektronika a otázky),
- třikrát zhlédne znakovanou a trochu zpívanou pohádku, tentokrát byla *O koťátku, které zapomnělo mňoukat*, naše moc oblíbená je také ta *O koblížkovi*,
- uslyší dvě večerní povídání (vlastně erudované přednášky) – jedno je o znakování a o všem, co k němu patří, a druhé je o logopedii a dalších možnostech, jak doplnit komunikaci,
- zažije logopedickou konzultaci pro rodinu,
- vyrazí na dvě společné vycházky do lesa a jednu do bělečského pivovaru, po cestě se báječně povídá a vyměňují různé zkušenosti

a nápady, a taky uprostřed lesů znakujeme básničky, které jsou o lese a o houbách,

- může sníst spoustu dobrých jídel,
- potká se s rodinami, které také mají děti, jež potřebují hodně podpory a pomoci, třeba právě i s komunikací, a může se od jiných mám a tátů hodně o tomhle trochu speciálním rodičovství dozvědět.

Kurzy nás hodně baví a už zase s Veronikou a Martinou plánujeme jednu malou revoluci. Tentokrát hlavně proto, že chceme kurz udělat o kousek lepší, vyzkoušet, jestli dokážeme předat o trochu víc znakovací praxe.

Držte nám palce!

Za všechny, co to se znakováním myslí opravdu vážně,

Zuzka Sýkorová

PS: Děkujeme moc všem Veroničiny kolegyňám, poradkyním z Rané péče Diakonie, za to, že nám pomáhaly a pomáhají s přípravou a organizací kurzu.

KLUB DOBRÉ POHODY

V seniorském Klubu dobré pohody v Děčíně se tvoří každé úterý. Podívejte se, na co se můžete vy a vaše děti těšit.

Všem moc děkujeme.

Fotky nám poslala dobrovolnice Pavlína Müllerová

ŽÍNĚNKA SE ŠLÁPOTAMI

Na počátku byla myšlenka vyrobit pro dcerku cvičební pomůcku se šlápotami, na které by Lucinka mohla trénovat chůzi se správným postavením nožek a hlavně chodidel.

Na internetu prodávají bezpečnostní podlahové značení do provozů, kin apod. Šlápoty jsem v jednom e-shopu objednala s tím, že si práci zjednoduším a šlápoty jednoduše nalepím na podlahu. Balíček jsem nakonec vracela: V zásilce byly obrovské šlápoty, které bych stejně musela upravovat. O ceně za tři páry se radši ani nezmiňuji.

Poté jsem se rozhodla, že spíše než na podlahu bych šlápoty raději lepila např. na kus lina nebo připevnila ke koberci, aby se nová pomůcka dala uklidit a mladší syn ji nemohl zdemolovat hned poté, co ji vyrobím.

Nakonec jako podklad zvítězila žíněnka z Ikea. Šlápoty se na ni dá dobře nalepit, případně i lepení opravit, pokud se napoprvé nepovede. Žíněnka je skladná, lehká, přenosná a nehrozí, že se z ní šlápoty odloupnou jako z koberce nebo ze stočeného lina (tedy pokud jim synek nepomůže).

Šlápoty jsou vyrobené ze samolepicí zrcadlové fólie, kterou je možné koupit na internetu. Jednotlivé šlápoty jsou díky samolepicí zrcadlové fólii krásně vidět a dobře se lepí. Nevýhodou fólie je vyšší cena. U nás samolepicí zrcadlová fólie vyhrála mimo jiné i proto, že jsme tak zužitkovali nevyužitý materiál, který jsme už měli doma.

Jako šablonu k obkreslení šlápot jsem použila stříhatelnou vložku bot. Vložku jsem si už předem připravila tak, aby šlápoty byly o něco větší než Lucinky chodidla a pomůcka nám chvilku vydržela. Šablony pravé a levé nohy jsem obkreslila na rubovou stranu fólie a pak už jen po večerech stříhala a stříhala.

Při lepení šlápot na žíněnku jsem vycházela hlavně ze své chůze s přihlédnutím k motorickým možnostem Lucky (např. zmenšila jsem krok apod.). Lepila jsem dvě řady šlápot: Jednu řadu pro klasickou chůzi, aby Lucka mohla trénovat nášlap na patu. Druhá řada je pro trénink nožiček v pozici stromečku.

Jitka Dvořáková

SENZORICKÉ PYTLÍČKY

Před lety jsem dostala od jedné klientské maminky malý pytlíček s „okénkem“ naplněný luštěninami a v nich schovanými drobnými předměty. Na pytlíčku byla přivázaná fotografie zmíněných předmětů jako návod, co vlastně hledat – tedy co dostat do hledáčku v okénku pytlíčku. Maminka pytlíček dostala v rámci výměny mezi maminkami, které pro své děti vyráběly edukativní hračky. Doma jim však zrovna tento „kousek“ nebyl k užitku, protože všechno v něm bylo v miniaturní velikosti a holčička, která měla zrakovou vadu, předměty neviděla dobře ani na fotografii ani v pytlíčku, tak ho poslali dál.

My jsme se inspirovali a rovnou jsme vyrobili větší pytlíčky s rozměrnějším okénkem a schovali jsme do nich objemnější drobnosti, aby hledání nebylo demotivující.

Jak si ho vyrobit

Lze použít zbytek látky (rozměry zvažte podle sebe, aby se pohodlně držel oběma dětskýma rukama), na který přišijete např. fólii z průhledných kancelářských desek, z látky sešijete pytlíček, který naplníte např. rýží, luštěninami, obilovinami a několika drobnostmi k hledání. Mohou to být oblíbené postavičky z kindervajíček, knoflíky, skleněnky, kostky ze stavebnice či části skládanky nebo cokoli dalšího. Než předměty do pytlíčku vložíte, vyfoťte si je jako obrazovou nápovědu, co hledat. Pytlíček můžete zašít napevno, nebo ho opatřit suchým zipem či běžným zipem, aby se obsah dal obměňovat a látkový pytlíček případně i vyprat. Užitečné je opatřit pytlíček poutkem, ke kterému se dá přivázat fotografie s nápovědou.

K čemu slouží

S pytlíčkem může být zábava, při ní je možno potrénovat koncentraci na úkol – najdu všechno, co je na fotce? Důležité je dobře zvážit, kolik předmětů schováte, aby úkol by zábavný, ale nezahltl a neodradil. I konkrétní výběr může být motivační. Někoho budou více bavit berušky, někoho Mimoni, někoho zas číslice nebo písmena. Dále při hledání děti využívají jemnou motoriku, koordinaci

a plánování – dostanu předmět do okénka, ale jak to udělám? A samozřejmě i zrakové a kognitivní dovednosti – je to stejné jako na obrázku, i vnímání části a celku – když čouhá z rýže část barevného kolečka, poznám, že patří ke kolečku na obrázku? Dále i početní dovednosti – kolikátý předmět už jsem našel?

Obměna

Můžete si vyrobit pytlíček i bez okénka. Poznávání předmětů jen hmatem je také zajímavá aktivita, může však být příliš těžká. Je to tedy varianta pro „starší a pokročilé“.

Užijte si hraní!

Alice Pexiederová, poradkyně rané péče

EDA ČTE

Parádní jednoduchý nápad na podporu čtení i grafomotoriky má vyzkoušený Eda s maminkou. Na hluboký plech se nasype vrstva mouky, akorát vysoká, aby pokryla dno a při malování v ní zůstávala viditelná stopa. A jde se na to. Prstem, tyčkou nebo zavřeným perem do mouky malujeme, začít můžete zkoušením čar různých směrů, tvarů a intenzity, přes obrazce až k písmenům, číslicím. Eda už zvládá slova.

Zkuste to taky!

Alice Pexiederová, poradkyně rané péče

DAGMARKA V AUTĚ

Dagmarka někdy cestuje autem, při delších cestách potřebuje mít dostatečné pohodlí, a tak maminka vymyslela a ušila podpurné pásy pro větší komfort cestování. Čelenka jí zachytí případně padající hlavu a pružovaná žízlala jí

pomáhá stabilněji sedět a držet hlavu ve vzpřímené pozici. Děkujeme za tip!

Alice Pexiederová, poradkyně rané péče

DÝŇOVÉ BROWNIES

Vrcholí sezóna dýní, a protože je dýně Hokkaidó přirozeně sladká a má skvělou krémovitou konzistenci, pustili jsme se doma do experimentování. Výsledné brownies opravdu stojí za to!

Recept 1

bezlepková veganská verze

- 300 g dýňového pyré
- 150 g kešu másla/mandlového másla
- 70 g kakaa
- 4 lžíce sladidla dle Vaší volby
- 2 lžičky bezfosfátového prášku do pečiva
- 1 zarovnaná lžička perníkového koření
- dle chuti lžička vanilkového extraktu
- špetka himalájské soli

Tip: Zbylo Vám pár lžic dýňového pyré a nevíte, kam s ním? Naneste jej na brownies ještě před pečením, vršek brownies pak bude mít krásně oranžovou barvu!

Markéta F. H., Hellová, www.chefmum.cz

Recept 2

bezlepková verze

- 300 g dýňového pyré
- 100 g másla
- 80 g kakaa
- 2 vejce
- 4 lžíce sladidla dle Vaší volby
- 2 lžičky bezfosfátového prášku do pečiva
- 1 zarovnaná lžička perníkového koření
- dle chuti lžička vanilkového extraktu nebo vanilkový cukr
- špetka himalájské soli

Postup

Základ receptu tvoří **dýňové pyré**, které si připravíte tak, že dýni vydlabete, rozkrájíte na větší kusy a dáte ji péct do trouby přibližně 15 minut na 180 stupňů. Pak stačí jen sloupnout slupku a rozmixovat změkklou dýni na pyré.

Všechny ingredience společně smícháme v hustější těsto. To nanese na pečicí papír (brownies jsem pekla ve formě 24 x 24 cm) a pečeme zhruba 20-25 minut na 180 stupňů. Před vyndáním z trouby ještě zkontrolujeme propečení špejlí. Podáváme nejlépe vychlazené, třeba s kopečkem šlehačky a hrstí lesního ovoce. Dobrou chuť.

Copyright © 2018 Raná péče Diakonie
All rights reserved.

Diakonie ČCE - středisko Praha

Vlachova 1502/20

Praha 13

15500

www.diakonie-praha.cz

Pracoviště Rané péče Diakonie:

Machatého 683/10, Praha 5

Pod Svatoborem 56, Sušice

Jindřichova 337, Děčín

Kontakt:

tel: 235 518 392

e-mail: info@rana-pece.cz

www.rana-pece.cz

www.facebook.com/RanaPeceDiakonie

č.ú. 0127747339/0800

.

Vedoucí rané péče:

Mgr. Anna Slováčková

Poradkyně rané péče:

Mgr. Barbora Jiráková

Mgr. Alena Kunová

Mgr. Markéta Pekárková

Mgr. Pavla Foster Skalová

Mgr. Veronika Strenková

Mgr. Jana Londinová

Mgr. Kristýna Bezděková

Bc. Alice Pexiederová

Mgr. Helena Řeháková

Mgr. Anna Kubeschová

Mgr. Kateřina Šmolíková

Bc. Monika Menclová, DiS

Bc. Zuzana Havelková

Bc. Adéla Závorková

Mgr. Pavla Těhníková (na RD)

Mgr. Ewa Svoboda (na RD)

Bc. Barbora Kremlová (na RD)

Sociální pracovníce:

Mgr. Lucie Černíková

Koordinátorka:

Petra Dušánková

Bc. Alexandra Chomiszaková (na RD)

Ředitel Diakonie ČCE - středisko Praha:

Mgr. Jakub Suchel

Koordinátorka PR a FR:

Mgr. Barbora Dukátová

Děkujeme paní **Jitce Rohanové**
za korekturu tohoto vydání a **všem**
statečným přispěvatelům